

लातूर शहर महानगरपालिका,लातूर.

दीनदयाळ अंत्योदय योजना-राष्ट्रीय नागरी उपजीविका अभियान(DAY-NULM)

सदर अभियान शहरी दारिद्र्य रेषे खालील व सामाजिक, आर्थिक जात सर्वेक्षण (SECC) यादी मधील कुटुंब सदस्य याना लागू राहिल.

○ केंद्र शासन,महाराष्ट्र शासन व नगरपालिका प्रशासन संचालनालय मुंबई यांचा संयुक्तपणे शहरी दारिद्र्याचे प्रमाण कमी करण्यासाठी सुवर्ण जयंती शहरी रोजगार योजनेचे रूपांतरण होऊन “ दीनदयाळ अंत्योदय योजना-राष्ट्रीय नागरी उपजीविका अभियान” या नावाने दिनांक २८ ऑगस्ट २०१४ पासून सुरु करण्यात आले आहे .

अभियानाचे उद्दिष्ट.

1. दारिद्र्य निर्मुलातून संस्थात्मक बांधणी व शाश्वत उपजीविका
2. बाजारपेठेतील मागणी व प्रशिक्षणाची सांगड घालून स्वयंरोजगार व रोजगार यांची उपलब्धता.
3. बेघर लोकांसाठी रात्र निवाऱ्याची सोय.
4. फेरीवाल्याच्या उपजीविकांच्या समस्या सोडवून विकासास प्रयत्न.
 - योजनेचे प्रमुख घटक

१.सामाजिक अभिसरण व संस्थात्मक बांधणी(SMID)

प्रथम स्तर महिलांचे/पुरुषांचे बचतगट- दारिद्र्य रेषे खालील १०-२०महिलांचा बचतगट.पंचसुत्रीवर भर, तीन महिन्यांनंतर१०,०००/- (RF) खेळतेभांडवल.

द्वितीय स्तर वस्तीस्तर संघ-(ALF) यास्तरामध्ये 10-20 बचतगटामधून प्रत्येकी एकमहिला घेण्यात येईल. स्तर संघास खेळते भांडवल (RF) फिरतानिधी ५०,०००/- अनुदान स्वरूपात देण्यात येईल.गटास बँककर्ज व खातेउघडण्यास मदत करणे,गटाच्या कामकाजास मदत व मार्गदर्शन करणे.शहर वस्ती स्तर व गटाचा दुवा स्वरूपात मदत करणे.

त्रितीय स्तर शहर वस्ती स्तर(CLF) संघ-सर्व वस्तीस्तर संघाचा मिळून एक शहरवस्तीस्तर संघ तयार केला जाईल.

२.क्षमता बांधणी व प्रशिक्षण.(CB&T)

लातूर मनपा लोकसंख्ये प्रमाने ०३ शहर अभियान व्यवस्थापक पद मंजूर आहेत.त्या पैकी एक पद रिक्त आहे.

समुदाय स्तरावर ०५ समुदाय संघटक पद आहेत त्या पैकी तीन पद रिक्त आहेत .यांच्या सहकार्याने अभियान राबवायचे आहे.

३.स्वयंरोजगार कार्यक्रम (SEP)

१.वैयक्तिक स्वरोजगार(SEP-I)

BPL धारक वैयक्तिक कर्ज लाभात्यांना रु.२.०० लक्ष इतके कर्ज लघुउद्योग व्यवसाय करण्यासाठी बँकेच्या मार्फत मिळवून दिले जाते.

व्याज दर द,सा.द.से ७% च्या वरील व्याज अनुदान योजनेतून देण्यात येते.

प्रस्तावाची पूर्ण पडताळणी करूनच बँकेत दाखल.

टास्क फोर्स कमिटी मान्यतेनंतरच प्रकरण बँकेकडे सुपूर्त होते.

२. समूह गट कर्ज योजना (SEP-G)

या मध्ये किमान ५ सदस्यचा समूह गट तयार करून सर्वांचा एकच व्यवसाय करण्यासाठी कमाल रु.१० लक्ष पर्यंत कर्ज लघुउद्योग व्यवसायकरण्यासाठी उपलब्ध करून दिले जाते.

व्याज दर द,सा.द.से ७% च्या वरील व्याज अनुदान योजनेतून देण्यात येते.

प्रस्ताव बँकेत पाठवण्यापूर्वी समुदाय संघटका द्वारे पडताळणी.

टास्क फोर्स कमिटी मान्यतेनंतरच प्रकरण बँकेकडे सुपूर्त होते.

३.महिला बचत गट कर्ज (SEP-SHG)

महिला बचत गट तयार करण्यात आलेले आहे त्या महिला बचत गटांना पहिल्या टप्प्यात १ ते २ लाख पर्यंत कर्ज दिले जाते.

व्याजदर द,सा.द.से ७% च्या वरील व्याज अनुदान योजनेतून देण्यात येते.

४.मुद्रा योजना

जे लाभार्थी दारिद्र्य रेषे खालील आहेत त्यांना मुद्रा योजने अंतर्गत कर्ज वाटप झालेले आहे अशा लाभार्थींना सदरील योजनेमधून त्यांनाही व्याजदर द,सा.द.से ७% च्या वरील व्याज अनुदान या योजनेतून देण्यात येते.

४.फेरीवाल्यांना सहाय्य.(SUSV)

बाजाराच्या गरजेच्या आधारावर कौशल्य विकास करून उपजीविकेचा दर्जा उंचावला जाईल.

फेरीवाल्यांना व्यवसाय ओळखपत्र व व्यवसाय प्रमाणपत्र देणे.

त्यांना सामाजिक सुरक्षेच्या योजनांचा लाभ मिळवून देणे.

बँक कर्ज मिळवून देऊन व्यवसायास चालना देणे.

व्यवसायाचे मुलभूत प्रशिक्षण देऊन दर्जा उंचावणे.

फेरीवाला यांचे हॉकर झोन व नो हॉकर झोन तयार करणे.

५.शहरी बेघरांना निवारा.(SUH)

शहरातील बेघरांना आश्रय देण्यासाठी रात्र निवारा उपलब्ध केला जाईल.

या निवाऱ्या मध्ये किचन,पाणी,लाइट,इतरआवश्यक सेवा उपलब्ध असतील.

५०-१०० बेघरव्यक्तींना याद्वारे निवारा उपलब्ध होईल.

याचे नियोजन व नियंत्रण मनपाद्वारे होईल

- शहरी बेघरांना निवारा चे नवीन प्रस्ताव DAY – NULM राज्य अभियान कक्षा कडे मंजुरीस पाठविले आहे .
- तात्पुरता निवारा मनपा शाळा क्र ०४ येथे सुरु करण्यात आलेला आहे .

६.कौशल्य प्रशिक्षणाद्वारे रोजगाराची उपलब्धता:-

- १८ वर्षा पुढील युवकांनाच प्राधान्य.
- हे प्रशिक्षण फक्त MSSDS reg संस्था मार्फतच दिले जाईल.
- प्रशिक्षणाचे ट्रेड हे skill gap analysis द्वारे ठरवले जातात.
- बाजारपेठेची मागणी व युवकांचा कल लक्षात घेऊन Training Trades ठरवले जातात.Ex Retail, Tally, DTP, Housekeeping etc.
- प्रत्येक प्रशिक्षनार्थी चे समुपदेशन(Counseling) करूनच प्रशिक्षनार्थी प्रशिक्षणास पाठवले जातात या अंतर्गत अनेक समुपदेशन सत्र महानगरपालिका येथे घेण्यात आले.यामुळेप्रशिक्षनार्थीना योग्य कोर्से निवडण्यात मदत झाली.
- उत्कृष्ट दर्जाचे प्रशिक्षण होण्यासाठी वारंवार प्रशिक्षण संस्थेस भेट देऊन उपस्थिती तपासण्यात येते.
- प्रशिक्षणानंतर प्रशिक्षितांच्या संख्येतून किमान 50% उमेदवाराच्या रोजगाराची जोड केली जाईल.कारखानदार याच्याशी प्रत्येक्ष संपर्क साधून रोजगार मिळून देण्यासाठी प्रयत्न केले.
- गरजू पर्यंत पोहोचण्यासाठीरोजगार मेळावाच्या आयोजन करून गरजू युवक व कारखानदार यांची भेट.या तत्वावर रोजगार मेळावा आयोजित केला जातो.
- Ward व Slum भागात नोंदणी अभियान घेऊन गरजूंना प्रशिक्षणात प्राधान्य.
- प्रशिक्षणात ट्रेड Knowledge सोबतच Soft skill चे माहिती दिली जाते.

नितीन सुरवसे -पद शहर अभियान व्यवस्थापक (ESTP)

चंद्रकांत तोडकर -पद -शहर अभियान व्यवस्थापक (FIME)